

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ЗАТВЕРДЖУЮ

голова приймальної комісії

Андрій КРАСНОЖОН

квітня 2024 року

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ РІВНЕМ «БАКАЛАВР»
(на основі НРК6 та НРК7)

Спеціальність: 081 Право
ОПП «Право»

Одеса–2024

Пояснювальна записка

Підготовка абітурієнтів у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Університеті Ушинського) здійснюється згідно з Законами України: «Про вищу освіту», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»; постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 р. №729 «Питання здобуття вищої освіти деякими категоріями осіб»; Правилами прийому до Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» у 2024 році.

Абітурієнти зараховуються до Університету Ушинського на конкурсній основі за результатами вступних випробувань у формі тестування.

Програма вступного іспиту для отримання ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю 081 Право ОПП «Право» включає питання з таких дисциплін як: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Кримінальне право України», «Господарське право», «Цивільне право».

До участі у вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та отримали ступень вищої освіти.

Мета вступного іспиту – відбір абітурієнтів для навчання та здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 081 Право.

Вступний екзамен є формою перевірки професійної готовності майбутніх бакалаврів до виконання своїх професійних функцій і вирішення комплексу державно-правових завдань у галузі юридичних наук.

Вступний фаховий іспит проводиться у формі письмового випробування та містить 2 варіанти по 30 тестових завдань за такими розділами:

- основи теорії держави і права;
- окремі галузі права України.

*Абітурієнти, які отримали диплом про вищу освіту і бажають вступити до бакалавратури за спеціальністю 081 Право та знаходяться за кордоном або на територіях, де неможливо забезпечити виконання стандартів освіти України та/або стабільний освітній процес (Донецька, Луганська, Запорізька, Миколаївська, Харківська, Херсонська), мають підтвердити цю інформацію. Для цього необхідно надати документи, що засвідчують статус при складанні фахового випробування в онлайн форматі членам приймальної комісії.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З ОСНОВ ПРАВА

РОЗДІЛ I. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Тема 1. Основи теорії держави

Загальнотеоретична юридична наука в Україні, її система. Теорія держави і права як суспільна і правова наука. Багатоаспектність категорії «держава». Поняття, основні ознаки і визначення держави. Атрибути держави. Пліуралізм в розумінні і визначенні держави. Законодавча влада. Парламент, його повноваження та структура. Влада глави держави. Виконавча влада. Уряд у сучасних країнах. Судова влада: поняття, суть, види і призначення. Поняття і види суспільства. Поняття, ознаки, структура і суть громадянського суспільства. Співвідношення держави і громадянського суспільства.

Тема 2. Основи теорії права

Сучасні підходи до розуміння права і їх практичне значення для юридичної практики. Загальні питання розуміння права та їх значення для практичної діяльності. Основні напрямки вчень про право. Соціальне призначення права. Функції права. Загальносоціальні функції. Спеціально-юридичні функції. Цінність права. Принципи права: загальноправові, міжгалузеві, галузеві. Правові презумпції, сфера її застосування. Правові аксіоми, їх значення. Правові фікції. Норми права. Форми права. Поняття правового акту. Дуалізм юридичної природи правових актів. Ознаки правових актів. Види правових актів. Правоутворення, нормотворчість та законотворчість. Типологія правових систем. Правова система України. Юридичний процес. Правомірна поведінка. Правопорушення: поняття, ознаки, склад, види і причини.

РОЗДІЛ II. ОКРЕМІ ГАЛУЗІ ПРАВА УКРАЇНИ

Тема 1. Основи конституційного права України

Поняття конституційного права України. Конституційне право України як галузь права, наука і навчальна дисципліна. Місце і роль конституційного права в національній системі права України. Об'єкт і предмет науки конституційного права України. Політико-правові явища (конституційно-правові відносини, конституційно-правові норми, конституційно-правова практика та конституційно-правові доктрини) як предмет науки конституційного права України. Конституція України – Основний Закон суспільства і держави. Поняття конституційного ладу, його ознаки та умови. Взаємозв'язок між конституційним ладом і суспільним ладом та політикою держави. Закріплення конституційного ладу в Конституції та чинному законодавстві України. Громадянство України. Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні. Основи правового статусу іноземців та осіб без громадянства в Україні. Право на об'єднання як політичне право громадян України. Значення цього права для розбудови в Україні демократичної, правової держави та громадянського

суспільства. Поняття, ознаки та види громадських формувань. Обмеження на створення та діяльність громадських формувань. Конституційно-правовий статус засобів масової інформації в Україні. Референдум як інститут безпосередньої демократії в Україні. Виборче право України. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус Президента України. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України. Конституційно-правовий статус органів судової влади і прокуратури в Україні. Конституційно-правовий статус центральних та місцевих органів виконавчої влади в Україні. Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні.

Тема 2. Основи адміністративного права

Предмет, метод і система адміністративного права. Адміністративно-правові норми. Адміністративно-правові відносини. Принципи, форми і методи державного управління. Суб'єкти адміністративного права. Державна служба і державні службовці та органи місцевого самоврядування. Адміністративний примус. Адміністративна відповідальність та адміністративне стягнення. Забезпечення законності і дисципліни в державному управлінні. Адміністративно-правове регулювання державного управління у сфері економіки. Адміністративно-правове регулювання і державне управління у сферах соціальної та гуманітарно-культурної діяльності держави. Адміністративно-правове регулювання і державне управління в адміністративно-політичній сфері. Адміністративно-правове регулювання міжгалузевою сферою. Позасудовий захист прав людини, прав і юридичних осіб у відносинах публічного управління.

Тема 3. Основи кримінального права

Поняття, завдання (функції) кримінального права України. Предмет, метод кримінального права. Принципи кримінального права України. Закон про кримінальну відповідальність. Злочин та його ознаки. Кримінальна відповідальність та її підстави. Склад злочину. Об'єкт злочину. Об'єктивна сторона злочину. Об'єктивна сторона злочину. Особа, яка підлягає кримінальній відповідальності (суб'єкт злочину). Суб'єктивна сторона злочину. Суб'єктивна сторона злочину. Незакінчений злочин (стадії вчинення злочину). Співучасть у вчиненні злочину. Повторність, сукупність, рецидив злочинів (Множина злочинів). Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності. Поняття покарання та його мета. Система покарання. Види покарань. Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість. Примусові заходи медичного характеру, примусове лікування. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх. Загальна характеристика (основні питання) Загальної частини кримінального права зарубіжних країн. Поняття Особливої частини кримінального права України, її система та значення. Поняття та значення кваліфікації злочинів. Злочини проти основ національної безпеки України.

Злочини проти життя та здоров'я особи. Злочини проти волі, честі та гідності особи. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Злочини проти довкілля. Злочини проти громадської безпеки. Злочини проти громадського порядку та моральності.

Тема 4. Основи господарського права

Господарське право в системі права. Господарські правовідносини. Державне регулювання господарської діяльності. Суб'єкти господарських правовідносин. Майнова основа господарювання. Правові засади захисту економічної конкуренції. Господарські зобов'язання. Господарські договори. Відповідальність у господарсько-правових відносинах. Банкрутство. Правове регулювання цін та ціноутворення. Правове регулювання біржової торгівлі. Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарських правовідносин. Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання. Правове регулювання господарської діяльності транспорту. Правове регулювання капітального будівництва. Особливості правового регулювання фінансової діяльності (банківська діяльність, страхування, аудит). Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон та спеціальні режими господарювання.

Тема 5. Основи цивільного права

Цивільне право в системі права. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини. Здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків. Захист цивільних прав та інтересів. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Опіка та піклування. Особисті немайнові права фізичної особи. Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин. Підприємницькі товариства. Об'єкти цивільних прав. Правочини. Представництво у цивільному праві. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність. Право власності. Речові права на чуже майно. Право інтелектуальної власності. Зобов'язальне право. Зобов'язання. Виконання зобов'язання. Способи забезпечення виконання зобов'язання. Правові наслідки та відповідальність за порушення зобов'язання. Цивільно-правовий договір. Договори з передання майна у власність. Договори з передачі майна у користування. Договори підряду. Договори з надання послуг. Розрахунки за цивільним правом. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Спільна діяльність. Недоговірні зобов'язання. Відшкодування шкоди за цивільним правом.

Зразок тестових завдань

1. Чому теорія держави і права виступає узагальнюючою наукою щодо інших юридичних наук?
 - А) Вона вивчає юридичні явища, які належать до предметів інших юридичних наук.

Б) До складу загальної теорії держави і права входять також здобутки інших юридичних наук.

В) Її висновки є спільними як для державної, так і для правової дійсності.

Г) Вона використовує поняття, розроблені іншими юридичними науками.

2. Яка з наведених юридичних наук вивчає специфіку державно-правового розвитку конкретних країн, спільні і відмінні риси різних правових систем, можливість запозичення іноземного досвіду правовою системою України:

А) Міжнародне право.

Б) Порівняльне правознавство.

В) Історія держави і права.

Г) Теорія держави і права.

3. Кому складає присягу Президент України згідно чинної Конституції України?

А) Народу України.

Б) Верховній Раді України.

В) Голові Конституційного Суду України.

Г) Населенню України.

4. Хто очолює вищий орган виконавчої влади в Україні?

А) Президент України.

Б) Секретар Президента України.

В) Міністр Кабінету Міністрів України.

Г) Прем'єр-міністр України.

5. Назвіть загальні методи адміністративного права.

А) Диспозитивний та імперативний.

Б) Спеціальний та імперативний.

В) Аналізу та реордінації.

Г) Субординації та координації.

6. Вкажіть, яке поняття відображено у визначенні: «встановлене правило поведінки, що регулює суспільні відносини у сфері реалізації публічної влади та управлінської діяльності державних органів і органів місцевого самоврядування».

А) Предмет адміністративного права.

Б) Метод адміністративного права.

В) Норми адміністративного права.

Г) Адміністративні правовідносини.

7. Що належить до ознак злочину?

А) Суспільна небезпечність.

- Б) Умисел.
- В) Мета.
- Г) Бездіяльність.

8. від якого цензу залежить цивільна дієздатність особи?

- А) Громадянство.
- Б) Вік.
- В) Майно
- Г) Освіта.

9. Хто несе відповідальність за відповідність установчих документів господарської організації чинному законодавству?

- А) Засновники.
- Б) Власник(и) майна організації або уповноважений ним(и) орган.
- В) Орган державної реєстрації.
- Г) Засновники і орган державної реєстрації.

10. Як визначається комплекс заходів, спрямований на контроль діяльності монополій, а також створення відповідного законодавства?

- А) Нецінові методи конкурентної боротьби.
- Б) Цінові методи конкурентної боротьби.
- В) Антимонопольна політика.
- Г) Антиінфляційна політика.

**Критерії оцінювання
фахового вступного випробування з основ права
для отримання ступеня вищої освіти бакалавра**

Фахове вступне випробування – тестування оцінюється за наступними критеріями (див. табл. 1.). Сумарна кількість балів складає рейтинг. Найвищий рейтинг – 200 балів. Мінімальний прохідний бал – 100.

Таблиця 1

**Відповідність результатів фахового вступного випробування з
основ права значенням 200-бальної шкали
Бали (30 тестів)**

Тестовий бал	Бал за шкалою 100 - 200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100 - 200
0-3	не складено	17	146
4	100	18	150
5	103	19	154
6	106	20	158
7	109	21	162
8	111	22	168
9	114	23	172
10	118	24	176
11	122	25	180
12	126	26	184
13	130	27	188
14	134	28	192
15	138	29	196
16	142	30	200

ЛІТЕРАТУРА
до програми фахового вступного випробування
для отримання ступеня вищої освіти бакалавра
за спеціальністю 081 Право

Базова

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. 3-е вид. Київ : Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
2. Барабаш Ю. Г., Бориславська О. М., Венгер В. М. Конституційне право : підручник. Київ : ВАІТЕ, 2021. 528 с.
3. Господарське право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 366 с.
4. Конституційне право України : підручник / І. М. Алмаші, М. М. Алмаші, І. М. Берназюк та ін. 11-е вид.: перероб., та допов. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с.
6. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / А. А. Васильєв, О. О. Житний, Є. О. Гладкова та ін.; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова. Харків : Право, 2020. 656 с.
7. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : підручник. 4-те вид. Київ : Алерта, 2021. 528 с.
8. Теорія держави і права : підручник / [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.] ; за заг. ред. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 416 с.
9. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, Н. О. Горобець та ін. ; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 332 с.
10. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. , Е. В. Вакулович, А. С. Горбенко та ін. ; за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарєва. Харків : ХНУВС, 2023. 420 с

Допоміжна

1. Господарське право : навч. посіб. / укл. А.А. Бутирський. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с.
2. Господарське право : навч. практикум / Резворович К. Р., Юнін О. С. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. 507 с.
3. Господарське право : практикум. Харків : Право, 2018. 591 с.
4. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.

5. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06 листопада 1991 року № 1798-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>.
6. Конституційне право України : підручник // Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін. ; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків : Право, 2021. 592 с.
7. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях): навч. посіб. / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.]; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2023. 520 с.
9. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / А.М. Яценко, В.Б. Харченко, О.О. Житний та ін.; за заг. ред. О.М. Литвинова. Харків: Право, 2019. 480 с.
10. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
11. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
12. Петришин О. В. Загальна теорія права : підручник. Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2020. 568 с.
13. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін. ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
14. Тертишник В. М. Конституція України. Науково-практичний коментар. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ : Алерта, 2023. 464 с.
15. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 268 с.
16. Цивільне право (особлива частина) : навч. посіб. / за заг. ред. : Н.М. Процьків, В.М. Никифорака. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
17. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003, 2003 р., № 40, Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
18. Цивільний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України від 18.03.2004, 2004 р., № 40-41, 42, Ст. 492. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>.

2. Електронний архів (репозитарій) Університету Ушинського. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua>.
3. Міністерство освіти і науки України: сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
5. Національний репозитарій академічних текстів. URL: <http://nrat.ukrintei.ua>.
6. Одеська національна наукова бібліотека. URL: <http://odnb.odessa.ua>
7. Офіційний портал Верховної ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua>